

Pestprotocol.

Vastgesteld op:

Handtekening namens MR:

Handtekening namens school:

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Plagen of pesten?	3
Hoofdstuk 2: Doel van het pestprotocol op Basisschool De Kasteeltuin.	4
Hoofdstuk 3: Preventief pestbeleid.....	4
3.1 Het pedagogisch klimaat.	4
3.2 Sociaal emotionele ontwikkeling.....	4
3.3 De effectieve conflicthantering.	4
3.3.1 De werkwijze van de effectieve conflicthantering in het kort.	5
3.3.2 Signalering en aanspreekpunt.....	5
3.3.3 Het logboekje.	5
3.3.4 Soorten ruzies en noteren in het logboekje.....	5
3.3.5 De 7 regels van correcte omgang.....	6
3.3.6 De effectieve conflicthantering in de klas.....	6
Hoofdstuk 4: Social Media.....	7
Hoofdstuk 5: Werkwijze/procedure indien er toch sprake is van pestgedrag.....	8
5.1 Begripsomschrijving / probleemstelling van pestgedrag.....	8

Hoofdstuk 1: Plagen of pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselende partijen	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: *“Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.”*

Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig.

Pesten komt ook wel eens bij ons op school voor. Pesten is voor ons niet acceptabel. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school dan ook serieus willen aanpakken.

Om te spreken van pestgedrag moet er sprake zijn van de volgende factoren:

- » Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, leerlingen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders);
- » De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld;
- » Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- » Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Zie hiervoor Hoofdstuk 4.
- » Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties. De Kasteeltuin beschikt over een vertrouwenspersoon. De naam staat vermeld in de schoolgids.

Hoofdstuk 2: Doel van het pestprotocol op Basisschool De Kasteeltuin.

Dit pestprotocol heeft als doel om alle leerlingen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor leerlingen en volwassenen zodat -als er zich ongewenste situaties voordoen- zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Hoofdstuk 3: Preventief pestbeleid.

3.1 Het pedagogisch klimaat.

Basisschool De Kasteeltuin vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden.

Wij vinden de sfeer waarin een leerling moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als de leerling zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. Juist regelmaat geeft de leerling kansen.

3.2 Sociaal emotionele ontwikkeling.

Het begeleiden van leerlingen bij hun totale ontwikkeling vinden wij belangrijk. Onze school wil een leefklimaat creëren, waar leerlingen naast het leren ook hun persoonlijkheid ontwikkelen, hun zelfvertrouwen opbouwen, zelfkennis verwerven, verantwoordelijkheid durven nemen, positief gedrag aanleren en kennis opdoen van andere culturen en opvattingen. Dit doen wij o.a. door gebruik te maken van Sociaal Sterke Groep, een van de trajecten van Groepsdynamisch Onderwijs (GDO). Sociaal Sterke Groep bestaat uit twee onderdelen, waarvan wij gebruik maken van de conflicthantering (het omgaan met ruzies).

3.3 De effectieve conflicthantering.

Binnen onze school hanteren wij de Effectieve conflicthantering. De volgende afspraken gelden in alle groepen en worden doorgesproken met alle leerlingen:

- » Wij gaan correct met elkaar om;
- » Wij gaan prettig met elkaar om;
- » Ik lever een bijdrage aan een prettige omgang.

3.3.1 De werkwijze van de effectieve conflicthantering in het kort.

Ruziemaken gebeurt. Het is niet erg, als een leerling maar weet hoe het een ruzie kan oplossen. De GDO-conflicthantering leert leerlingen wat ze moeten en kunnen doen bij het oplossen van een ruzie. Elke week bespreken we in de sociokring welke dingen goed gaan en welke punten nog beter kunnen. De groep kiest een verbeterpunt waaraan gewerkt wordt. Dit is zichtbaar in elke klas op het 'verbeterbord'.

Aan de hand van de groepsthermometer evalueren we elke dag of de leerlingen prettig met elkaar zijn omgegaan. De individuele thermometer wordt ook in groep 5 /m 8 ingezet om het veiligheidsgevoel van leerlingen te meten.

3.3.2 Signalering en aanspreekpunt.

We signaleren onprettig gedrag binnen school op verschillende manieren. Stimuleer uw kind om zelf te melden als ze op school gepest worden. Onze school staat ook open voor ouders, mochten leerlingen (nog) niet durven te vertellen op school dat ze gepest worden.

Op school zijn twee conflictleerkrachten aanwezig. Deze leerkrachten zijn gespecialiseerd en opgeleid. Deze conflictleerkrachten zijn actief en preventief bezig met het creëren van een veilig klimaat. In onze school zijn dat juf Janine (groep 1 t/m 4) en juf Aukje (groep 5 t/m 8).

3.3.3 Het logboekje.

Tijdens de pauzes heeft een van de leerkrachten altijd 'het logboekje' bij zich. De leerlingen komen een ruzie melden, als ze het niet zelf opgelost krijgen. Bij fysiek geweld zijn leerlingen verplicht te komen melden. Dan volgt een gesprek tussen de leerlingen en worden de namen van de leerlingen in het logboekje opgeschreven. Een keer per week wordt door de conflictleerkracht het logboekje bekeken. De conflictleerkracht gaat in gesprek met leerlingen die 3 keer betrokken zijn geweest bij een ruzie.

3.3.4 Soorten ruzies en noteren in het logboekje.

We onderscheiden 4 soorten ruzies, te weten: de woordruzie, de fysieke ruzie, de welles-nietes-ruzie, de oude koeien-ruzie. Elke soort ruzie heeft een eigen notatie in het logboekje. Bij de woordruzie en de fysieke ruzie wordt er nog onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar. Zie het voorbeeld hieronder.

Tekens bij ruzie

f = lichte fysieke ruzie w = lichte woordruzie
F = zwaar fysieke ruzie W = zware woordruzie
Kees = schuldig
Kees? = welles-nietes-ruzie

Beknopt opschrijven:

Loes ^f Kees

Bij het noteren wordt altijd eerst de melder genoteerd.
Wanneer blijkt dat de dader inderdaad gedaan heeft wat beweerd wordt, dan krijgt deze een streep onder zijn naam. De letter boven de naam geeft aan wat het vergrijp was.

3.3.5 De 7 regels van correcte omgang.

Regel 1: Ik los de ruzie zelf op. De leerling probeert de ruzie eerst zelf op te lossen. Dit wordt aangeleerd tijdens de sociokring.

» **Regel 2: Hulp invoepen.**

Als het niet lukt om de ruzie zelf op te lossen, moet de leerling de hulp van de leerkracht vragen. Dit heet geen klikken, maar opkomen voor jezelf.

» **Regel 3: Verplicht melden.**

Bij een fysieke ruzie moet er direct hulp ingeroepen worden van de leerkracht. Deze regel is er om te voorkomen dat er stille terreur plaatsvindt. Leerlingen durven zich soms niet te melden bij fysiek geweld omdat ze bang zijn voor nog meer geweld. Met deze regel wordt dit proces doorbroken.

» **Regel 4: Ga maar halen.**

De leerkracht laat de leerling die is komen melden, de betrokken leerling halen. Zijn er meerdere leerlingen betrokken, dan wordt de leerling die begonnen is gehaald.

» **Regel 5: Je moet komen.**

Als je gehaald wordt, moet je komen.

» **Regel 6: Ruzie klein houden.**

De leerkracht voert een ruziegesprek met twee leerlingen. Meelopers en bemoeiallen worden weggestuurd. Dit voorkomt dat er partijvorming ontstaat.

» **Regel 7: We praten met elkaar.**

De leerlingen voeren een driehoeksgesprek met elkaar. De leerkracht is toehoorder. Dit is een basishouding voor alle leerlingen en voorkomt onder andere dat leerlingen met een kort lontje niet willen praten.

3.3.6 De effectieve conflicthantering in de klas.

In de groep wordt wekelijks een sociokring gehouden. Op Basisschool De Kasteeltuin is de afspraak dat deze gehouden wordt op vrijdag tussen de eerste en de tweede pauze. Een sociokring kent een vast ritme. Dit schepte vertrouwen en veiligheid voor iedere leerlingen. Hieronder volgt het ritme van de sociokring.

» 1: Wat ging goed deze week?

» 2: Wat kan beter deze week?

» 3: Complimentenronde

» 4: De yell

Leerlingen kunnen bespreekpunten aanleveren via het verbeterdoosje. Doelen die behaald zijn, worden in de gouden doos gestopt. Elke sociokring wordt gekeken of de behaalde doelen nog steeds goed gaan, of dat ze misschien toch weer op het verbeterbord moeten worden gehangen.

Hoofdstuk 4: Social Media

Het internet is niet meer weg te denken en op school en thuis maken onze leerlingen er veelvuldig gebruik van. Op school zorgen wij voor educatieve programma's die aansluiten bij de lesstof. Thuis is dat natuurlijk een ander verhaal, leerlingen maken gebruik van sms, whatsapp, facebook, twitter, snapchat en legio andere virtuele platforms en spelprogramma's. Hier is ook het digitaal pesten ontstaan.

Op school wordt in het kader van goede omgangsvormen ook pestgedrag en daarbij het digitale pesten besproken. **Echter kunnen wij op geen enkele manier verantwoordelijkheid nemen voor het gedrag van uw kind als het buiten schooltijd online is.** Soms worden wij geconfronteerd met door ouders geprinte pagina's waarin leerlingen zich schuldig maken aan of slachtoffer zijn van het digitale pesten. Wij zijn echter van mening dat het gedrag van uw kind, en daarbij ook het online gedrag, de verantwoordelijkheid is van u als ouder. Steeds vaker staat er niet meer een computer in de woonkamer maar kunnen kinderen via telefoons, tablets en laptops online. Houdt in de gaten wat uw kind online doet en neem als het nodig is maatregelen.

Op school zijn mobiele telefoons voor leerlingen niet toegestaan. Vertel uw kind dus dat de telefoon thuis moet blijven. Als het toch nodig is dat uw kind een telefoon bij zich heeft (alleen in uitzonderlijke situaties), vertel dit dan altijd aan de leerkracht van uw kind. De telefoon moet onder schooltijd altijd uitstaan en bij de leerkracht worden ingeleverd. Zich niet houden aan deze regel zal ertoe leiden dat de telefoon door de leerkracht wordt ingenomen. **Wij zijn niet verantwoordelijk voor zoekgeraakte telefoons**, lever deze altijd in bij de leerkracht maar laat deze nog liever thuis!

Hoofdstuk 5: Werkwijze/procedure indien er toch sprake is van pestgedrag.

Er bestaat voor alle scholen van stichting Swalm & Roer een procedureregeling “schorsing en verwijdering van leerlingen”. In de hierna genoemde stappen wordt dit protocol uitgewerkt en wordt aangegeven hoe de school in voorkomend geval zal handelen.

Zowel het schoolteam als directie van basisschool de Kasteeltuin wil graag kwaliteit leveren. Daarvoor willen wij zelf hard werken en verwachten wij ook een positieve betrokkenheid van leerlingen en ouders. Wanneer er problemen zijn met de leerstof, is er een duidelijke zorgstructuur binnen de school. Gedragsproblemen zijn van een andere orde, maar het is uitermate belangrijk voor alle betrokkenen dat men weet waar men aan toe is en hoe hiermee omgegaan zal worden.

5.1 Begripsomschrijving / probleemstelling van pestgedrag.

Onder leerlingen met gedragsproblemen verstaat Stichting Swalm en Roer:

» Leerlingen met ernstige vormen van wangedrag, zoals bijvoorbeeld opvallend vaak ruzie, herhaalde driftbuien of mishandeling, vandalisme en/of vernieling van andermans eigendommen.

» Leerlingen die door hun gedrag en opstelling in de klas regelmatig de lessen verstoren, de leef- en werksfeer in de groep dusdanig onder druk zetten, dat dit ten koste gaat van de arbeidsvreugde van de overige leerlingen en de leerkracht.

Verder is sprake van een ernstig probleem, wanneer de relatie tussen de school en/of de ouders/verzorgers/de leerling onherstelbaar verstoord is. Ook wangedrag van ouders ten opzichte van een leerkracht en/of school kan aanleiding geven tot het in werking stellen van de onderstaande procedure. Wanneer zich een van de bovenstaande problemen voordoet, zal de navolgende procedure worden gehanteerd:

» **Stap 1:** De leerkracht zal allereerst in een gesprek met de leerling en/of de hele groep het afwijkende, negatieve gedrag proberen te corrigeren om zo het probleem op te lossen. Hiervan wordt aantekening gemaakt in het leerlingdossier van de betreffende leerling.

» **Stap 2:** Wanneer dit niet het gewenste resultaat heeft, nodigt de leerkracht de ouders uit voor een gesprek over het gedrag van de leerling. Met elkaar worden afspraken gemaakt over een aanpak met als doel het negatieve gedrag van de leerling te corrigeren. Zowel ouders als school zullen hierin een aandeel moeten leveren. Consequente aanpak van zowel school als thuis is uitermate belangrijk. Ouders dienen daadwerkelijk achter de school te staan. Te denken valt aan afspraken over bijvoorbeeld nablijven, apart plaatsen binnen/buiten de groep, strafwerk, consequente aanpak, thuiscontrole en een vervolgesprek.

» **Stap 3:** Wanneer binnen de afgesproken termijn geen verbetering is opgetreden, vindt er een gesprek plaats tussen ouders, leerkracht en ib'er/directie, waarin de problemen nogmaals van alle kanten worden belicht. Vaak is het uitermate belangrijk dat aan de ouders meer helderheid wordt verschaft. Op die manier kunnen zij immers inzien dat het probleem niet alleen een probleem is van de school, maar ook van hen als eerstverantwoordelijke opvoeders. Er worden bindende afspraken gemaakt en schriftelijk vastgelegd door de directie. Indien noodzakelijk voert een directielid een observatie uit in de groep en bespreekt deze na met de groepsleerkracht. Eventueel volgt een gesprek met de leerling.

» **Stap 4:** Bij onverminderde problemen zal de leerling een dag tot maximaal een week buiten de groep worden geplaatst in een andere ruimte van het schoolgebouw, met werk dat de leerkracht hem/haar opdraagt en welk werk de leerkracht corrigeert. De ouders worden hiervan zo mogelijk vooraf, doch uiterlijk op dezelfde dag als bij invoering van de maatregel, in kennis gesteld.

» **Stap 5:** Wanneer plaatsing buiten de groep niet het gewenste resultaat oplevert, wordt de leerling een dag tot maximaal een week geschorst. De leerling krijgt in dat geval opdrachten mee naar huis. Ouders worden zo mogelijk vooraf, dan wel bij de invoering van de maatregel schriftelijk van de schorsing op de hoogte gesteld. In geval er sprake is van schorsing voor een periode langer dan één dag wordt de Onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen in kennis gesteld. Indien noodzakelijk wordt het besluit tot schorsing ook met de leerplichtambtenaar gedeeld.

» **Stap 6:** Wanneer de toestand onhoudbaar blijft, neemt de schooldirecteur het besluit tot voornemen van het verwijderen van de leerling van school. De bestuurder (=bevoegd gezag) wordt voorafgaande aan het voorgenomen besluit door de directeur op de hoogte gesteld. Dit voorgenomen besluit tot verwijdering wordt terstond schriftelijk kenbaar gemaakt aan de ouders, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie. Zo mogelijk in overleg met de ouders, zoekt de school dan wel zoeken de ouders naar een andere school, die bereid is de leerling op te vangen. De leerling werkt intussen buiten de groep aan de normale groepsopdrachten om zo een achterstand in leerstof zoveel mogelijk te voorkomen. Binnen 6 weken kunnen ouders schriftelijk bezwaar maken tegen de voorgenomen beslissing tot verwijdering. Na ontvangst van het bezwaarschrift beslist het bevoegd gezag binnen 4 weken.

Voor het maken van bezwaar tegen de voorgenomen beslissing tot verwijdering gelden de navolgende regels:

» **1.** U moet bezwaar maken binnen zes weken nadat het besluit schriftelijk bekend is gemaakt.

» **2.** U moet het bezwaar schriftelijk indienen bij het bevoegd gezag van de school (= het college van bestuur van stichting Swalm & Roer).

» **3.** Het bevoegd gezag geeft u de kans om uw bezwaar mondeling toe te lichten. Het bevoegd gezag moet binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken een beslissing nemen.

» **4.** U hebt recht op inzage van het dossier van uw kind.

» **5** Tijdens de bezwaarprocedure kan de school uw kind weigeren. Als u erop staat dat de school uw kind wel toelaat:

» kunt u om een 'voorlopige voorziening' vragen bij de bestuursrechter (openbare school).

» kunt u een kort geding aanspannen bij de civiele rechter (school voor bijzonder onderwijs). Dan moet u zich wel laten vertegenwoordigen door een advocaat.

» **6.** Als de school vasthoudt aan de verwijdering van uw kind, kunt u de zaak voorleggen aan de rechter:

» als het een openbare school betreft, kunt u naar de bestuursrechter;

» als het een school voor bijzonder onderwijs is, kunt u naar de civiele rechter. Dan moet u zich wel laten vertegenwoordigen door een advocaat. Volgens het vigerend directiestatuut is plaatsing en verwijdering van leerlingen gemandateerd aan de directie van de school.

De stappen 3 t/m 5 vinden plaats na overleg met de ouders. Wanneer er echter sprake is van een onherstelbare vertrouwensbreuk tussen de school en de ouders, kan direct stap 6 genomen worden.